

Передплата

«РУСЛАНА» виходить:
в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
на рік . . . 40 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
в місяць . . . 170 мор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвоєне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Бареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш мплости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що день
крім неділі і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавмана.

Рукописи звертає силіше
напередіє застереженя.—
Рекламації неопечатаніє
вільні від порта.— Оголо-
шеня звичайні приймають-
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Остання сесія державної ради.

(X) Перервана літом робота в державній раді почала ся наново. Передовсім зібрала ся комісія для виборчої реформи в середу, а з неділі, вівторок, відбуде ся перше після літньої перерви засіданя посольської палати. Се буде після всякої імовірности остання сесія державної ради опертої на Шмерлінгівській виборчій ординації.

Виборча комісія, як відомо, перевела доси лише поділ виборчих округів, найтруднішу і найдразлившу часть виборчої предлоги, а тепер має довершити решту своєї задачі, щоби утворити основу для демократичного перестрою державної ради. Ухваленя виборчої реформи в отже найважнішою і найпильнішою справою, яку має довести до кінця виборча комісія і теперішня сесія державної ради. Вирадї дожидають державної ради ще й нині пильні справи (між иншими також ухваленя закона про конгруу духовенства), одначе передовсім часу сего, який ще остає до розпорядности в теперішній сесії, буде приневолена ужити державна рада на ухваленя виборчого закона і виборчої ординації. Якусь частину з того часу заберуть ще делегації, котрі в листопадї мають зібрати ся в Пешті, троха часу відпаде на Різдваї сьвята і коротеньку сесію соймів краєвих з кінцем грудня а решта буде присьвячена виборчій реформі.

Можна сподівати ся, що державна рада довершить сю задачу, хоч противники виборчої реформи будуть ще всіма способами намагати ся ударемнити виборчу реформу і в тій цілі і так коротко вимірений час будуть усякими перепонами старали ся забити, а се буде для них тим лекше, що ще й серед прихильників реформи нема єдности і однодушности що до деяких точок. Одначе виборча реформа стала вже такою загальною потребою суспільности, що противники єї не будуть мати відваги доводити до крайности, щоби цілу справу розбити. Наколи уявимо собі, як з самого першу зустрінули противники виборчої реформи правительственну предлогу, то дійдемо до того висліду, що они переогодом щораз більше освоювали ся із сею konieczністю під напором домагань загалу. До рішучих противників належало в першій лінії також польске коло і жертвою єго роздратованя уяв-

бар. Гавч. Але побачивши, що не зуміє ударемнити виборчої реформи, намагало ся польске коло її так повести, щоби собі забезпечити, скільки змоги, як найбільші користи.

Виборча комісія зробила вже доси велику і трудну частину роботи, а хоч були такі хвилі, що здавало ся, все діло розібе ся, довершила розділу виборчих округів, а заступник Руского клубу посол Василько, сповнив свій обовязок сьвітло і славно і зложив тим способом докази великої спосібности політичної і парламентарної, наколи зважимо, які мав незвичайні труднощі і яких сильних і проворних противників. Правда, що наколи глянемо на вислід сеї роботи беззглядно, то сум обгортає, що рускому народови що до числа мандатів признано останне місце. Але коли порівнаємо теперішній стан з виглядами в будучині, то всеж таки признати мусимо значний поступ. В найліпших часах за Шмерлінгівської ординації мали Русини в державній раді 16 послів, вині мають їх з Галичини 8, з Буковини 2, разом 10. На основі нової ординації виборчої можуть мати з Галичини 28, з Буковини 5, разом 33, отже се означає великий поступ, щоби лише уміли відповідно покористуватись і вислати послів, котрі достойно і уміло потрафилиб заступати інтереси руского народу.

Тепер ще має виборча комісія довершити також доволі важну частину виборчої реформи — про засілість, про обовязок виборчий, (висунуть противники також плюральну систему), про технічне переведеня виборів, скрутинію і т. и., одначе всі ті труднощі, які ще виринуть, дадуть ся певно усунути. Маємо повне довіре до спосібностей п. Василька, що він до самого кінця витриває і сповнить свою задачу зовсім добре і що до дальших постанов ординації виборчої і закона виборчого. Задачею рускої суспільности буде, вихіснувати єї придбаня, здобуті в нерівній а тяжкій боротьбі парламентарній в користь руского народу.

Д о б о р б и.

Ог уже й скінчили ся ферії. Скінчив ся наш короткий супочинок. І треба нам не гаючись ставати до роботи. Та коби лиш до роботи, до тої щоденної, одностійної роботи, з якої складає ся ціле житє кожного чоловіка, що живе в звичайних умовах. Алеж нас чекає не лиш буденна робота, не лиш той звичай-

ний сутік службових занять, перетканий місцями, немов червоними ниточками, нашими мріями і плянами, нашими надіями і заводами, вижиданем і розчарованем, стремліннями і нехтію... Нас, крім сеї роботи, яка вже сама собою є важним завданем, чекає щось більше: нас чекає борба, завзята борба!

Вже то ввійшло в жите по часописях, кожду важну добу нашого житя розпочинати більше або менше сентиментальними покличками, обчисленими на хвилевий ефект. Та нам не бавити ся в сентименталізм. Нам не заповняти мріями душу, коли треба подумати про реальні наші потреби. Лишім се иншим. Ми, котрих чекає тверда робота, будьмо як ті Франкові каменярі: числім ся з твердим, реальним житем, будьмо правдивими каменярами будучности народа. Замість літати думками по зорянім небі, подумаймо, чого вимагає від нас найблизша хвиля, чого хоче від нас реальне жите.

А воно богато від нас хоче. Воно вказує, і то передовсім нам яко горожанам і педагогам, страшно велику скількість неграмотних серед нашого народа. І куди не повернемо ся, чуємо все і всюди один клич: просьвіти! Клич сей лунав в самих початках розвитку самосьвідомости галицкої Руси, клич сей лунає і тепер. Зведім бесіду на яке небудь поле, на який небудь напрям народного житя, все вона закінчить ся побожним жаданем: Дайте нам просьвіти. І Русь стреміла і стремить до розширення просьвіти. Стремить так, як уміє: основує читальні, бурси, а послідними часами і школи. Але бурси і школи не рішають ще про загальну просьвіту. Вони витворюють лиш якесь число рускої інтелігенції, тай то не в такій сумі, щоби ми в тім згляді могли бодай розмірно зрівнати ся з иншими народами, от хоч би з найблизшими нам.

Для маси народу, для загалу призначені є читальні. Алеж ми тут про одно забули. Ми забули, що читальня тоді має рацию істнованя, коли буде мати підготовлений материял. Миж основували і основуємо читальні для неграмотних. І в сім як раз причина, чому тисячі читальень упадали і упадають, а тисячі повстають, та лиш на короткий час. Колиб до читальні належали самі грамотні люди, то вона сталась би дійсно заведенем до дальшого самообразованя при помочи газет, брошур і инших народних видавництв. Скорож до читальні належать не-

грамотні, (а так у нас звичайно буває), то така читальня вже в починах свого життя носить зароди смерті. Вона так довго існує, як довго нею піклує ся її основатель, т. є. священик, учитель, або яка инша більш освічена людина. Не стане її, то і читальня паде. Се не просвіта, се є проби просвіти. Се не плянова робота, се лиш безплянові пориви, які мало лишують сліду по собі. Бо першим услівем всякої просвіти є грамотність. Се ключ до просвіти. Народ грамотний сам буде рвати ся до науки і вже навіть без провідника порадить собі. А з провідником, то вскорі далеко зайде і пережене других. Лиш зробіть его грамотним.

І дивно. Уже кілька десятків років ми рвемо ся до просвічування народу, а не подумавмо, що передовсім треба розповсюдити штуку писання і читання між найширшими верствами. Аж в останніх часах ми трохи змудрили, — як нас «Німець» навчив, як нам чужі сказали, що наша просвітна робота мало варта, скоро у нас тільки неграмотних, — як чужі з нашої неграмотності витягнули консеквенції... в свою користь. Аж тоді ми трохи змудрили і сказали собі: Основуймо курси для неграмотних!

Та й сей клич не загомонів так, як би повинен. І нині ще не порушив він всі інтелігентні верстви. І нині ще сей клич не удостоїв ся почесного, коли не першого місця в програмі нашої народної роботи. Алеж чи нам, учителям, оглядати ся тут на кого небудь? Чи нам чекати вказівок там, де не лиш наше звання, але почуване єдності з народом і почуване пливучих з того обовязків повинно нам було давно вже сказати: Отсе нива, котру ми маємо справити. Ми, як горожани, як Русини, як учителі. Се наш сьвятий довг супроти народа. Не ждїм, аж другі нас в тім виручать, хиба, що хочемо пійти в розріз зі своїм покликаниєм. Не ждїм, аж нарід сам без нас дасть собі раду, хиба, що хочемо, щоби він опісля перейшов над нами до дневного порядку. І отсе як раз тепер, коли вже то тут то там піднесли ся голоси, щоб зарадити неграмотности нашого народа, повинно бути нашою найважнішою задачею. Як раз тепер, коли зближає ся осїнь і зима, а з ними довгі вечери, пора починити заходи до зорганізованя в кожному селі курсу для неграмотних. А беручись до того, не числїм на ніяку вдячність. Вдячними будуть нам будучі покоління. Не числїм і на ніяку нагороду; шукаймо її самі в собі, в почутю сповненя нашого обовязку. А істория колись се запише на своїх картках і скаже, що ми були хоч тихими, але совісними труженниками-каменярами. Але до сего треба більше, чим звичайної праці. До сего треба борби. Борби з самим собою, щоби в раз початих змаганя не дати ся одоліти байдужности і зневірі. Борби і з всякими посторонними впливами. Тому ми і не взиваємо вас, Товариші, до звичайної буденної праці, але до тяжкої борби!

* * *

Признаймо однак, що чималою причиною неграмотности буває дуже часто і

ся сама інституція, котрою ми керуємо: школа. Має вона в своїй організації багато дечого, що є розиткови стає на дорозі. Не будемо тут говорити о таких перепонах, що не залежні від учителя, як пр. зле уміщенє, за часті зміни учителів, перетяженє молодежи, переповненє і многі инші. Але згадаємо одно, на що мало хто звертав увагу, а що пожиток школи робить дуже ілюзоричними. Ходить нам тут о число дітей учащих до школи. Не о загальне число дітей на всіх степенях, але о число дітей на 6 т. є на посліднім році науки.

(Конець буде)

Організація російської революції.

Окрім лотиского повстаня, яке представляло собою цїпку національно-класову організацію лотиских мужиків против німецьких дїдичів і підпирючого їх російського правительства, та крім жидівського «Бунду», який вже задля расової віроповідної і економічної ексклюзивности Жидів становить солідарну і могутну злуку, — решта боєвих організацій на просторах російської імперії черпало свою силу більше в симпатиях загалу, чим у власній праці і організації. Тому то прояви «боєвої» акції випадали завсїгди слабко, неприготовано, а часто навіть безцїльно. Впрочім причини і жерела акції були зовсім покриті глибокою тайною, так що багато проявів виглядало як зовсім відірваних, скоївших ся випадком, з почину амбітних, горячіиших одиниць, які зовсім не стояли в звязи з революціоністами, а навіть не мали ясного понятя про теперішню ситуацію та бажання реформи до иншого, ліпшого ладу; багато проявів було знов таких, які вказували на почин революціоністів, а яких «центральної організації» уважали за відповідне виперти ся публично. До першого рода подій належать пр. ті військові бунти, які зачинали ся від «гнилого мяса», а кінчили ся на «покаяню», в наслідок якого «блудні сини» з тим більшою лютостию побивали всяких «соціалістів, Євреїв і інтелігентів»; друга категорія випадків дотичить численних рабунків, підпалів, нападів на приватні особи, каси і двори, а навіть церкви.

Рубець заслони на потайну діяльність «пепесів» (польської партії соціалістів) відкрив отсе краківський кореспондент газети Tribune. Сей самий кореспондент, як здає ся, розписує ся в Kurjer i Lwowisk-ім вельми чванливо про організацію і діяльність «пепесів» та чи всьо те відповідає реальній дійности, годі рішити. Хотяй може і не кождий повірить на слово краківському «пепесови» то всеж, цікаво послухати его виявленє.

Після слів згаданой дописи численні агресивні акти, доконані польською партією соціалістів, є ділом центральної боєвої організації, яка повстала в січні с. р. щоби злучити всі дрібні, місцеві організації. Члени сеї організації мусять перейти тайний курс науки стрільня, будованя барикад(!), фабрикованя бомб і направи оружя. В польскім Королівстві

єсть кілька таких курсів. Всі члени боєвої організації воружені револьверами системи Бровнінга і Мавзера та карабінами. Між ними обовязує строго військова дисциплїна.

Що дотичить повторюючих ся часто случаїв забираня грошей державного скарбу, то після дописи, польска соціалістична партія уважає себе стороною, що веде війну з Росією і з тих зглядів має право конфіскувати державну власність, заявляючись категорично против конфіскати приватних грошей і пропагуючи безмилосерне розстрілюванє звичайних уличних рабівників. Центральним органом партії є Robotnik, який заміщує виказ «еконфіскованих» скарбових грошей. Загальна сума добутих сею дорогою грошей досягає за минулих 12 місяців 800.000 рублів. Сі гроші уживають виключно на закупно оружя. Польську соціалістичну партію, так само як і инші революційні партії в державі, підпомагають гроши з Франції, Англії, Голландії, Бельгії, Італії і Америки. Німецькі соціалдемократи зібрали вправді 300.000 рублів на річ революціоністів в російській державі, однак вилучили з поділу сеї суми польську соціалістичну партію. Та мимо сего она чи не найрухливіша в російській державі.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— Календар. В пятницу: руско-кат. Симеона; римо кат. Воздвиж. Ч. Хр. — В суботу: руско-кат. Маманта, Йвана; римо-кат. Нікодема.

— Преосвящ. Епископ Чехович виїхав на візитацію деканату оленецкого.

— В Ріпневі, камінецкого повіта, устроює читальня «Просвіти» дня 16. с. м. аматорске представленє Котляревского «Наталки Полтавки». Початок о 7. год. вечер.

— В Бережанах будуть в салі «Наді» дня 20. с. м. довірочні збори всего духовенства того повіта.

— Красва рада шкільна затвердила вибір Л. Лукашевича, директора муж. вид. шк. в Самборі, на представителя учит. звания до окр. ради шк. в Самборі; — іменувала Фр. Булковского суплентом в гімназії в Стрию і перенесла суплентів: Жигм. Коханського з гімн. в Стрию до гімн. в Сокала і Стан. Німця зі Стрия до гімн. в Ярославі; іменувала Марию Шарловску супленткою в дівочій семінарії в Перемишлі; — іменувала: о. Конст. Куриллу гр.-кат. катехитом в 5-кл. муж. шк. в Ліску; Альойзю Ковальского учит. 5-кл. шк. в Колачицях, Мик. Ковальчука і Як. Ушніга учит. 5-кл. шк. в Перемишлянах, Ів. Чернецкого управ. 4-кл. муж. шк. ім. цїс. Франц Йосифа в Перемишлі, Волде. Славского управ. 4-кл. шк. в Янові, Стеф. Борисевичівну учит. 4-кл. шк. в Тартакові, Вол. Кузьмича учит. 4-кл. шк. в Стоянові, Олекс. Вишневого учит. 4-кл. шк. в Дубівці; управителями 2-кл. шкіл: Сем. Лукашевича в Городищу кор., Ант. Лучинського в Ценяві, Стан. Савича в Таурові; учительками 2-кл. шкіл: Мар. Никодимовичівну в Нараві-містї, Олену Комоницьку в Корничи, Мар. Крижановску в Коршеві, Юлію Іванівну в Вербіжках нижн., Клим. Головачкову в Задвірю, Стеф. Касприцьку в Розворянах, Мальв. Стебельску в Позьниках, Кат. Микитчинову в Романівці і Йос. Михальську в Липниці.

— Вісти з закорд. України. «Подолія» доносить з камінецкої губернії грізні вісти про підпали панських філярків, дворів і збіжа. Дня

2 с. м. вибух огонь в дворі Е. Чайковського в селі Хропотові коло Камінця подільського. Згоріло шість стирт жита, дві ячменю, чотири стирти союми, шпхлр, стодола, стайня і сусідних 12 селянських загород зі всіма припасами збіжа. Огонь мав походити з підпалу. — Коло Немирова, винницького повіта, підпалено в полі 10 величезних стирт збіжа, вартости поверх 15.000 рублів. Дописуватель „Подолі“ зазначає, що властитель спалених стирт, Ходкевич, є гуманним чоловіком і тішить ся в околиці любовію між селянами. Тому шкоду могли ему зробити чужі злочинці, прислані здалека хулігани. — На дідица Врублевського з Колохова напали в дорозі з Винниці якісь розбишаки і тяжко его поранили. — У жида Беренштайна заграблено коло Винниці 3.500 рублів, які він вибрав того дня з каси і вертав на село. — В містечку Летичеві, камінецької губернії, оснували Поляки товариство взаїмної помочи, котре має служити виключно Полякам проживаючим в Летичеві і охресности. — В подільській губернії виставлено на продаж поверх 150 моргів казньонного ліса.

— **Вписи до «Висшого музичного Інститута»** у Львові (улиця Вірмевська ч. 2, I. поверх) на шкільний рік 1906-7, приймає канцелярія Інститута від 1. н. ст. вересня що дня раю в годинах від 10.—1. Наука почне ся 16. вересня і тривати ме до 30. червня 1907.

Вписувати ся можна на науку гри на фортепяні, скрипці, челі і всяких оркестральних інструментах, відтак на науку сольового співу, теорії музики з хоральним співом і гармонії яко окремих предметів.

Елеви «В. муз. Інститута» складають при вписі I. корону бібліотечного і шкільну оплату кварталну або місячну — після умови. Ново-вписані складають вписового 4 корони і шкільну оплату.

Вписувати ся можна і на висші роки науки. Вступні іспити для сеї категорії елевів відбудуть ся в днях 14. і 15. вересня рано між 10—12. годиною.

Шкільні оплати за 9½ місячну науку виносять на I. і II. році 75 корон. На дальших роках науки підносить ся оплата з року на рік о 30 корон.

Оплата за науку сольового співу виносить на I. році 120 корон, за науку теорії музики з хоральним співом і науки гармонії 60 зглядн 100 корон. Елеви «Інститута» побирають на висших роках науку теорії музики, гармонії і історії музики — даром.

Лекції відбувають ся правильно тричі в тиждень рано, а для учеників публичних шкіл — пополудни. Науку подають вповні кваліфіковані професори на основі научного плану арстрійських консерваторий, затвердженого в. ц. к. намісництвом, рескриптом з 7. липня 1904 р. до ч. 81.283.

Дирекція «Вис. муз. Інститута» старала ся доси оправдати всесторонно довіре, яким надіяла єї наша суспільність, посилаючи своїх дітей до своєї музичної інституції. Число елевів в послднім році (третім від заснованя) досягало сотки, з якої 81 елевів піддало ся з хорошим успіхом річному іспитови. Однакж для дирекції було би найбільшою вірадою, наколи би в біжучім році фреквенція ще зросла. Тоді: нові знаменті учительські сили увійшли би в склад учительського збору, а наша інституція стала би дійсним розсадником музичного образования.

Поклік наш торічний, щоби молодіж наша приняла ся за умне плеканє музики яко штуки, не був без успіху. Але всего ще за мало! Музичні талани у нас не рідкі, тільки не достає нам охоти і витревалости. З сим шкільним роком рада би дирекція плекати іменно оркестральну музику, головно смичкові інструменти. Тому кличемо до нашої молодіжи: вписуйте ся на науку в сім відділі, а дирекція по змові прийде кождому талановитому в поміч.

Анатоль Вагняник
директор «Вис. муз. Інститута» у Львові.

— Дирекція почт і телеграфів для Галичини оповіщує: Почавши від 15. вересня с. р. мо-

жуть власники конта в. ц. к. Уряді поштової каси щадничої стягати свої претенсії, що переносять квоту 1000 К, до осіб замешкалих в межах австрійської держави в дорозі поштових припоручень однак під услівем, що стягнені квоти будуть урядом віддавчим переказані прямо на конто даючого припорученя. В тій цілі має надавець долучити до припорученя посвідку зложеня і одержаня (Empfang-Erlagschein) і виразно зазначити, що стягнена квота має бути переказана на конто власника. За стягнене претенсії, що переносять квоту 1000 К, побирати ся буде кромі належитости за припорученя також належитість 1-10 К за перших 1000 К а 50 с за кождих дальших 1000 К зглядно часть 1000 К. Належитість тота буде потручена з квоти стягненої від довжника. Припорученя що переносять квоту 1000 К. можуть містити тільки одну претенсію і переслані урядом віддавчим до иншого уряду, однак тільки в межах австрійської території. Документи на квоту більшу як 1000 К не будуть в жаднім случаю доручувані адресатам до дому, лише повідомляти ся буде адресатів о надісланю такого документу. Наколи даючий припорученя зазначає, що документ з припорученя має бути на случай невикупленя змервений або доручений иншій особі, тогди має Уряд віддавчий до того сейчас примінитись, если адресат відмовить прийнятя посвідки відобраня, еслиж адресат посвідку прийняв, однак припорученя протягом одного дня не викупив, доперва з упливом тогож дня. Евентуальні жаданя адресатів, щоби припорученя було в уряді задержане в цілі пізнійшого викупна, не будуть узгляднені. Впрочім припорученя на квоту перенесячу 1000 К підлягають загальним приписам о припорученях зглядно приписам окремим дотикаючим тих припоручень, при котрих квота стягнена від адресата має бути переказана на конто даючого припорученя.

— **Чим хто воює..** Америкавський технік Франц Віртембургер винайшов нову вибухову матерію, яка є пять разів сильнійшою від динаміту і назвав єї «фарроніте». Перед тижнем запросив Вірт. знатоків на пробу з тою вибуховою матерією. Підчас проби стало ся нещастє. Коли Віртембургер впахав патрон в виверчену в землі дірку, патрон вибух і розірвав его в дрібні кусні. Також его асистент смертельно ранений. Між запрошеними знатоками, хоч они держали ся здалека, було також много ранених. Вибухова сила «фарроніте» показала ся справді великою. Винахідник перечував від самого початку своє нещастє і ще перед роком зложив припис на спорядженє «фарроніту» в одному з новоюрських банків.

— **Землетрясеня.** У Вальпарайзо повтаряють ся землетрясеня знову, але дають ся лиш слабо відчувати. Оноді рано дало ся почути землетрясенє в Кобленці і охресности на яких 40 кільометрів далеко; перший удар трєвав чотири селунди. В місцевости Бад Зальціг землетрясенє було так сильне, що перевертали ся всякі предмети. Рівночасно дали ся почути землетрясеня над Реном, над Мозелею і над Мянєю. Геологї кажуть, що то не вульканічні землетрясеня лиш т. зв. перемістні або дисльокаційні. — Після денеші в Кольові дало ся в Кобленці, Емсі і Найвід почути того дня друге землетрясенє, котре було так сильне, що аж пробудили ся люди, котрі ще спали. — З Боди в Норвегії доносять, що там о півночи з дня 29. на 30. серпня було так сильне землетрясенє, що аж домами сильно потрясало. Землетрясенє шло з полудня на північ.

— **Хто винен?** Незвичайно оригінальна пригода, котра викликала не мало сьміху, приключила ся минушого четверга одній молодій пані у Відни на улиці Альзер. Як звісно, увійшли тепер знову дуже в моду дамські черевики з високими обцасами. Коли та пані переходила через улицю, вузенький а дуже високий обцас від єї черевика застряг межидь гранки брукового каміня так, що она не могла поступити ся. Перепуджена сіпала она ногою, але нічого не помагає. Черевик застряг був так сильно, що она остаточно не виділа

иншої ради, як лиш витягнути ногу з черевика. Розуміє ся, що люди побачили ту єї немилу пригороду на улиці і одні сьміяли ся, а другі поспішили на поміч. Приступив якийсь здоровенний мужчина, вхопив черевик в обі руки і вирвав его та подав дамї, котра стояла тимчасом лиш в однім черевіці. Она чим борше убрала его, але показало ся нове лихо: черевик був без обцаса, бо той відорвав ся і лишив ся між каменями. Дама не могла іти, аж фіякер вивіз єї з тої прикрої ситуації, а віденські газети питають при єї нагоді: Хто тут виноватий, чи париска мода на високі обцаси, чи віденський брук.

— **Овочевий оцет для дому** може кождий зробити, і то ось як: Прилагодьте великий горнець, як можливо камінний або хоть поливаний, накладіть в него всіляких овочів, що для вас вже непридатні, як: відпадки причищеню овочів, падалиці або й гнилиці і посяпте по них кипячої води так, щоби вода була поверх овочів. Як нема тільки овочів, щоби горщок виповнити, то можна і потім докласти, лише не треба забувати, що і тепер треба насипати кипячої води (окропу). Наповнений вже горнець треба вкрити платиною і поставити, як є тепло на дворі, на сонце, а як є студено, то коло груби або на печ. По 6—8 тижнях переробить ся вода в оцет, і то дуже добрий, моцний та пожиточний.

— **Дальший репертуар руского театру в Березанах.** Саля тов. «Надії». Початок точно о год. 8. вечером. Абонамент на 6 вистав 10 кор. (Білети продає торговля п. Юзичинського і п. Гервого).

В суботу дня 15. вересня в сали «Сокола» «Барон циганів» оперета в 3 актах Р. Штрауса. Гостинний виступ п-ні Фільомени Лопатиньскої, співачки львівської опери. Музика війскова 55. пп.

В неділю дня 16. вересня по полудна о 3. год. представленє для шкільної молодіжи «Суета» найновіша комедия в 4 діях Карпенка Карого; вечером о 8. год. «Запорожець за Дунаєм» народна оперета в 3 діях Артемовского і «Вечерниці» музичний твір Ніщиньского.

Наука, штука, література

— **Світ**, літературно-наукова часопись, що виходить у Львові, приносить в 14. числі з 10. вересня отсі статі і розвідки: Вол. Бирчак: Марійка. — Планета: I. По дорозі. II. Напасть. III. Жабячий похорон. IV. Лісовий дзвін. — Лев Лотоцький: З пісень смутку. — Ольга Кобилянська: Ніоба (дальше). — Сидір Твердохліб: Підкова. — Микола Стефанів: (Поєзії без заголовка). — Ярослав Стефчин: Муза життя. — О. Дашкевич: Про метерніхівську мотилицю — слівце на часі. — Павло Шульце Верггоф: Обективність поета (конець буде). — А. Новачиньські: Теодор Томас Гайне. — Рецензії.

[Адреса: Редакция (або Адміністрация) часописи «Світ» у Львові].

Телеграми

з дня 13. вересня 1906.

Відень. На нинішнім засіданю комісії виборчої реформи председатель оповістив, що внесено 5.300 петицій. Петиції приділено рефератови. Опісля слідувала дискусия над §. 7. Між иншими промовляв міністер Бінерт.

Відень. В політичних кругах в Празі кружляє чутка, що відвідини цісаря міста Праги відбудуть ся пізнійше, як мали бути, а се з причини довшого побуту цісаря в Ішлю.

Бюджет на 1907 рік появить ся з парламенті пізнійше, а не на однім з найблизших засідань, як се донесли деякі часописи.

Петербург. Рада міністрів не дозволила «кадетам» відбути зїзд того сторонництва. Супроти того зїзд відбуде ся в Штокгольмі.

Magdeburg. Magd. Ztg. доносить з Петербурга, що Столипін вислав одного з висших урядників до Сідлець, аби провіряв причини розрухів.

Матеріали до національно-політичного і культурного життя Русинів.

Переписка Д. Тянякевича з львівською „Громадою“.

(Дальше).

III.

Без дати місяця, мабуть 1868? Дороге Братство!

Ви виглядаєте запевне зажаданої Вами праці!

Мушу Вамъ сказати: що тамтого тижня був я дуже затруднений — 2 свята, дві неділі — се значить у мене праця дуже тяжка — вь другихъ дняхъ гості — и так не було-бъ мені часу навіть се писати!

Та скажу Вамъ и другу правду. Кріпко Ви мене затурбовали Вашимъ домаганнемъ — разъ що я перебувавъ свої одродини на письменника, що я забавявъ якъ не звати чого праці вь користь України, и допімавсь її відъ самого себе — однимъ словомъ я ставъ молодіти — я поросбіравъ у своїй душі усі питання — до чого я спосібний, и бувъ одинъ одвітъ: стеречи незісованого смаку у письменності, широкого духа у цілому словескому одродженню! — Естетична критика и філософія нашого словесного діла — почувавъ я, що я писавъ и жаль и встидно стало, почувавъ, що треба мені писати, и яке се має бути писанне! Домогли ся ви відъ мене — брошури не брошури таки завше писання більшъ політичнѣго! Кажу вамъ, що я омерзивъ собі ту політику, на віки, не про себе одного, але зъ погляду на народъ! До стимить вона намъ! Всякі думки такі нівечать у насъ працю, нічого не будують! Занечестили мою хату тим мізернимъ Словомъ. Я такий щасливий бувъ, що нечувъ за ніякі на світі Слова, не видівъ тієї погані?

А тутъ вона мені якъ разъ лізе у хату — ся погань! И говори їй правду!

Братіки! чи Слово не наслухалось відъ насъ доволі правди? Пересточили єго вже? Якъ? Кому поможетця відъ того писання? Намъ ні на одробину. Ми знаємо нашу Правду — а хто зъ нашого письма поправитця? Ні една душа! — Знівечить здастця тобі — Слово твоєю Правдою, и воно собі замовчить — и посміетця тихцемъ надъ нами, або воно знову напише нову брехню, и тій новій брехні повірють ліпше якъ Євангельському слову?!

Яка-жъ у васъ певність, що нашої новоголошеної Правди послухають якъ колись?

Правда Братіки, що я вамъ ні словомъ не напам'янувъ на ваші вістки про заповідь нашого письма у школи — чому? бо вони мене остудили, таки нічимъ не звеселили. — Черкаський уподобавъ собі нашу Кулішівку — а вінъ знає до чого ми йдемо — вінъ розуміє нашу справу? Ляхівъ знову словомъ золотимъ українськимъ вь добрий гуморъ впровадити — и виробити fiasco à la Русь? Де сили письменні — де сили учебні — усе те оддати на понівірку юродивимъ? Гей! гей!

Братіки! Кивте усе те — ніхто нехай не приймає номінації на комісаря до укладання книжокъ — ні Партицький, ні Згарський, ні ніхто! Партицький нехай прийме важку працю, оборони самостійності руської мови на найбільшій розмір по всіхъ вимогахъ науки. Я буду ревіндиковать єго духа и насначення самостайне письменське — се до року, якъ Господь дасть здоровля и часу — уповаю, а друге моя річъ проповіді, до трѣхъ літъ повиненъ я їхъ уже мати готовихъ — и побічні церковні писемця. Всі працюймо — а міцно — а щиро.

Січъ нехай виявляє особною брошурою свою генезу, своє заданне и свою дотеперню дійність и усіхъ своїхъ товаришівъ! — Се конче її привнеоліть.

Партицький нехай обороняє самъ, коли єму часу стане — бо вінъ сирота тяжко працює, нашу річъ — вінъ її добре виведе таку оборону!

Вь такому дусі я загадавъ написати мій голосъ до всіхъ одномишленниківъ, підписати єго своїмъ ім'ямъ и просити до-

рогої Правди, щобъ єго надзвичайнимъ додаткомъ до Правди пустила! — Обрадтеся, чи учините сему місце при Правді — и за той часъ напишу єго и вишлю! — ви робіть якъ вамъ схочетця!

Та не перешкаджає воно зовсімъ, щобъ, коли се ваша воля неминуча, и тверда, ви вислали мені граматикку московську, або принайменшъ словничокъ московсько-німецький, до такої брошури якъ зажадали, мабіть відгадаю, чого ви домагаєтесь!

Отъ ся такъ!

Не у гніві оберніть мое слово — та привітайте, ради Бога, ради добра України!

23 номеру Правди я не одібравъ!

Чи не прихавъ би хто изъ васъ мене одвідати у Станіславчику тотобъ буда мені утіха!

Цілую Васъ усіхъ якъ братівъ

Вашъ

Данило.

Відозва.

Скорогляд промислово торговельний королівства Галичини

виданий „Лігою Помочи промислової“ в 30.000 примірників

(примірник в окрашеній і тревалій оправі коштує 5 корон) містить в собі на 800 сторонах ради, вказівки, адреси, порадики податковий і т. д.

Необходимо потрібний відучник для хліборобів, купців, промисловців, для шкіл, громадських зверхностей, корпорацій, інституцій і урядів.

Скорогляд „Ліги Помочи промислової“ дав перший повний образ нашої праці промислової (різничної) і торговельної.

В часі коли на цілм просторі краю лунає клич промислового відродження, не можуть обійтись без такого підручника жаден завід, жадна кляса, ніодни горожанян краю — що інтересує ся єго господарским ставом.

Закуплене скорогляду „Ліги Помочи промислової“ не тільки повинно уважатися яко видаток позиточний і практичний для купуючого, але повинно уважатися за учинок горожанський зглядом промислового освідомлення широких верств сусільности і за практичну підмогу діяльності „Ліги Помочи промислової“.

Скорогляд промислово торговельний Ліги Помочи промислової можна набути:

- 1) в книгарнях,
- 2) в Товариствах Помочи промислової,
- 3) в урядах почтових,
- 4) в Бюрі „Ліги Помочи промислової“.

Львів, ул. Словацкого ч. 18.

„Торбан“

музична бібліотека видає

Українська Накладня

Львів, Вроневська 8.

Каталог даром і оплатно.

Можна набувати в „Сонільській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Щадіть і купуйте землю!

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

платить 4% від вкладок, приймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділі і свят; Уділяє позички на 6% на гіпотеку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землі; сплату гіпотечних позичок розкладає 15 літ; при 30 ратах піврічних виносить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон.

На покриті дахів бляхою або черепом уділяє „Дністер“ позички на 5%.

Позички можуть дістати тільки члени; яко член може приступити тільки член Товариства обезпечень „Дністер“

Дивиденда від уділів членських виносить все 6%

Вкладки можуть вкладати також не члени.

Вкладки виносять 1912 1905: 2,072,928 К.

Позички уділені 2,041,615 К.

Уділи членів 162,127 К.

Фонд резервовий 30,288 К.

Цінні папери і льокації 257,963 К.

З чистих зисків уділів „Дністер“ на перкви, бурси і інші щорічні ціли вже над 40,000 корон.

Щадіть і купуйте землю!

За певну і добру льокацію поручаємо:

4 1/2% листи гіпотечні

4% листи гіпотечні

5% листи гіпотечні преміовані

4% листи Товариства кредитового земського

4% і 4 1/2% листи Банку кравого

4% позичку краву

4% облигації провінаційні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. вересня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

Передплата виносить:

річно 8 К.

піврічно 4 К.

чвертьрічно 2 К.

Поодинокє число коштує 40 сот.

Адреса редакції і адміністрації:

Львів, ул. Академічна ч. 8.